



Kunnskapsdepartementet

e-post- postmottak@kd.dep.no

Oslo, 20.12.2006

**Høringsuttalelse til ”Forslag til endringer i friskoleloven”
med høringsfrist 2. januar 2007**

Lovens virkeområde

§1-2, siste setning, *Lova gjeld ikkje fjernundervisning og kjøp av opplæringsstenester.*

Det heter i høringsnotatet at friskoleloven ikke åpner for fjernundervisning, desentralisert eller nettbasert undervisning. Dette er begrunnet med at elevene skal ”utvikle sosial kompetanse, følelse av tilhørighet og fellesskap”, og skolen skal ”forberede elevene til ulike former for deltakelse i samfunns- og arbeidsliv som bygger på demokratiske verdier og idealer.

Realisering av disse målene forutsetter at elevene får opplæring i sosial- og læringsfellesskap. Det betyr et læringsmiljø som gir rike muligheter til samarbeid, dialog, meningsbrytninger og trening av sosialt ansvar, der elevene får inngå i forpliktende fellesskap og delta i demokratiske prosesser.”

Dette var en riktig beskrivelse for en del år tilbake, men med den rivende teknologiske utviklingen de seinere årene, med nye samhandlingsteknologier som norsk fjernundervisning gjør seg nytte av, er bildet endret. Samhandlingsteknologiene gir elever anledning til omfattende samarbeid i sosiale læringsfellesskap på nettet. Dagens barn og unge samhandler fysisk, over mobiltelefon eller internett i en slags naturlig kombinasjon, hvor de lærer ”sosial kompetanse, følelse av tilhørighet og fellesskap” like mye gjennom SMS på mobiltelefonen eller MSN på nettet som de gjør det i klasserommet. De vil trolig føle manglende tilhørighet og fellesskap om ikke blogging og forskjellige former for samarbeid på nett utelukkes fra undervisningen. I et samfunn hvor vi er så sterkt avhengige av å beherske de ulike kommunikasjonsformene/digital kompetanse er det særdeles viktig at elever får anledning til å lære både i klasserom og ved teknologistøttede former. Vi viser her til den nye stortingsmeldingen, Eit informasjonssamfunn for alle, nr 17 (2005-2006).

Mange av de frittstående fjernundervisningsinstitusjonene tilbyr kombinerte undervisningsopplegg med både nettbasert undervisning og samlinger, noe som gir en meget god og tidsriktig opplæring i ”sosial kompetanse, følelse av tilhørighet og fellesskap” og ”deltakelse i samfunns- og arbeidsliv”, og hvor elevene får mulighet til å utvikle en integrert sosial og digital kompetanse.

Den største av de frittstående fjernundervisningsinstitusjonene, NKI, har også utviklet en spesiell service for sine elever, hvor de på eget initiativ kan utvikle den fysiske-sosiale kompetansen gjennom å søke sammen med andre elever/studenter på samme kurs og i samme



geografiske område. Dette læringspartner-tilbudet er unikt i skolesammenheng, og har i løpet av kort tid blitt populært.

Viktige trekk ved norsk fjernundervisning i dag, kort oppsummert:

- rike muligheter til utvikling av elevenes sosiale kompetanse, følelse av tilhørighet og fellesskap gjennom å kombinere den sosiale og digitale kompetanse ved bruk av samhandlingsteknologier
- utstrakt bruk av kombinerte undervisningsopplegg med både fysiske samlinger og nettbaserte tilbud

- nyutviklede muligheter for fysisk-sosialt fellesskap innenfor fjernundervisningstilbudene (læringspartner)

På grunnlag av den rivende teknologiske utviklingen, av blant annet samhandlingsteknologier, og den allsidige undervisningen som norsk fjernundervisning i dag tilbyr, ønsker vi å påpeke at det er liten grunn til å utelukke fjernundervisning i lovens virkeområde.

Fjernundervisning, for eksempel med nettbaserte aktiviteter, er i dag i stor utstrekning integrert i ordinær undervisning, både som kombinerte opplegg (se ovenfor) eller som nettbaserte elementer i tradisjonell undervisning, slik at det ikke lenger er noe skarpt skille mellom campus-undervisning og fjernundervisning. Vi mener derfor at §1-2, siste setning, og formuleringen i høringsnotatet at ”departementet har innfortolket et forbud mot fjernundervisning” er uttrykk for et foreldet bilde av virkeligheten.

§1-2, siste setning, *Lova gjeld ikke fjernundervisning og kjøp av opplæringstenester.*

Det er ikke klart for oss hva intensjonen eller konsekvensene er når det gjelder uttrykket ”kjøp av opplæringstjenester”.

Vennlig hilsen

Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning

Torhild Slåtto (s)

Daglig leder